

L Ö G

um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í lögum þessum merkir:

Sláturfénaður: Sauðfé, nautgripir, hross, svín, geitfé, hreindýr, alifuglar og önnur dýr, sem ætluð eru til manneldis.

Sláturafurðir: Kjöt og slátur af öllum sláturfénaði.

Læknir: Dýralæknir sá, er heilbrigðisskoðunina annast, eða hver sá læknir eða læknanemi, sem löggiltur hefur verið til starfsins samkvæmt 7. gr. laga þessara.

Kjötmatsmaður: Hver sá undirkjötmatsmaður, er lýtur yfirkjötmatsmanni.

2. gr.

Sláturfénaði (sauðfé, geitum, svínum, nautgripum og hrossum), sem slátra á í því augnamiði að flytja kjötið nýtt, kælt, fryst, saltað eða á annan hátt verkað á erlendan markað eða til sölu og neyzlu innanlands, skal slátra í löggiltum sláturhúsum og kæling og frysting kjötsins fara fram í löggiltum frystihúsum. Atvinnu-málaráðuneytið löggildir sláturhús og frystihús, að fengnum meðmælum frá yfirdýralækni eða hlutaðeigandi héraðsdýralækni, ef húsin eru að dómi þeirra svo fullkomin að gerð og öllum útbúnaði, að hægt sé þess vegna að fullnægja nauðsynlegum heilbrigðis- og hreinlætiskröfum.

Ráðherra getur þó, þar sem brýn nauðsyn krefur, leyft slátrun til eins árs í senn í sláturhúsum, sem ekki eru svo úr garði gerð, að löggilding geti farið fram á þeim, ef yfirdýralæknir og hlutaðeigandi héraðsdýralæknir telja, að slátrun og meðferð sláturafurða geti tekizt þar á viðunandi hátt. Undanþágu má þó ekki veita nema í þrjú ár frá gildistöku laga þessara.

Ráðherra setur reglur um útbúnað sláturhúsa og frystihúsa, söltunar- og reyk-húsa, að fengnum tillögum yfirdýralæknis og kjötmatsformanns.

3. gr.

Hver sá, sem hyggst slátra sauðfé eða öðrum fénaði, sbr. 2. gr., í þeim tilgangi að selja afurðir á opinberum markaðsstöðum, skal senda atvinnu-málaráðuneytinu umsókn um löggildingu húsa til slátrunar og frystingar og geymslu á sláturafurðum, söltunar o. s. frv. Hver sá, sem hyggst byggja hús til slátrunar og frystingar á sláturafurðum eða gera meiri háttar breytingar og endurbætur á slíkum húsum, skal senda atvinnu-málaráðuneytinu teikningar af húsunum og fá samþykki þess á þeim, áður en framkvæmdir hefjast. Leita skal umsagnar yfirdýralæknis eða héraðsdýralæknis um teikningarnar og fyrirhugaðar breytingar og endurbætur. Eftir löggildingu annast héraðsdýralæknar eftirlit með slátur- og frystihúsum í hlutaðeigandi umdæmum undir stjórn yfirdýralæknis. Í reglugerð má setja ákvæði um þekkingu og verkunnáttu verkstjóra og sláturhús-stjóra.

4. gr.

Nú fullnægir löggilt slátur- eða frystihús eigi lengur skilyrðum þeim, sem sett voru fyrir löggildingu, og ber þá dýralækni, sem eftirlitið hefur annast, að skýra

þeim, sem sláturleyfi hefur, og yfirdýralækni samstundis frá því. Setur yfirdýralæknir umráðamönnum hússins hæfilegan frest til að lagfæra það, sem ábótavant er, og fellur löggildingin niður um stundarsakir, ef eigi er bætt úr göllunum innan hins ákveðna frests. Hann tilkynnir þá jafnframt atvinnumálaráðuneytinu og aðilum þeim, sem sláturleyfin veita, að slátrun á þeim stað skuli þá þegar stöðvuð, unz úr sé bætt.

Héraðsdýralæknir skal framkvæma skoðun á slátur- og frystihúsum á þeim tíma, sem gefur nægan frest til úrbóta, ef þörf krefur, fyrir næstu sláturtíð.

5. gr.

Heilbrigðisskoðun skal fram fara á öllum sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, áður en slátrun fer fram, og mega ekki líða meira en 12 klst. frá þeirri skoðun og til slátrunar. Enn fremur skal heilbrigðisskoðun á öllu kjöti og slátri af þeim sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, fara fram í sláturhúsinu, áður en afurðirnar eru boðnar til sölu á opinberum markaði, þ. e. áður en kæling, frysting, söltun eða önnur verkun fer fram. Að skoðun lokinni skal dýralæknir eða hver sá, sem löggiltur hefur verið til starfsins, merkja kjötið samkvæmt reglugerð, er ráðherra setur um heilbrigðisskoðun og merkingu á kjöti og slátri, að fengnum til lögum yfirdýralæknis.

Í reglum þeim, sem ráðherra setur samkvæmt þessari grein, má ákveða hámarksþóknun fyrir lækni skoðun og merkingu kjöts og annarra sláturafurða.

6. gr.

Sláturafurðir, sem reynast spilltar eða sýktar, svo að hætta geti stafað af að nota þær til manneldis, eftir úrskurði kjötskoðunarlæknis, skulu þegar í stað ónýttar samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur, á þann hátt, að tryggt sé, að engin hætta geti stafað af þeim.

Ekki má slátra í sláturhúsi sýnilega sjúku sláturfé, er sýkingarhætta getur stafað af að álitu kjötskoðunarlæknis, nema sérstakur klefi sé til þeirra afnota einna í sláturhúsinu.

Sjálfdauðar skepnur eða afurðir af þeim má aldrei flytja inn í sláturhús eða frystihús.

Búpening, sem kominn er í sláturhúsrétt, má eigi flytja þaðan til lífs, heldur skal honum slátrað, nema komi til leyfi sauðfjársjúkdómanefndar.

7. gr.

Dýralæknar annast heilbrigðisskoðun og merkingu á kjöti og öðrum sláturafurðum, sbr. 5. gr. þessara laga. Náist ekki til dýralæknis, skipar ráðherra, að fengnum til lögum yfirdýralæknis, lækni til starfsins, enda hafi hann lokið kjötskoðunarprófi hjá dýralækni hér á landi. Ef nauðsyn krefur, má fela heilbrigðisskoðun öðrum, sem í því skyni hafa hlotið næga þekkingu og þjálfun, að dómi yfirdýralæknis, enda starfi þeir eingöngu undir stjórn dýralæknis.

8. gr.

Allt kjöt og slátur af sláturfénaði, er um getur í lögum þessum, sem flutt er á erlendan markað eða til sölu innanlands, skal metið, flokkað og merkt eftir tegundum og gæðum af kjötmatsmönnum, sem starfa undir umsjón yfirkjötmatsmanna.

Ráðuneytið setur reglugerð um slátrun, mat, flokkun, merkingu, frystingu, söltun, umbúðir, flutning og meðferð kjöts og sláturs, að fengnum tillögum kjötmatsformanns og yfirdýralæknis, er hafi samráð við framleiðsluráð landbúnaðarins og helztu kjötsöluaðila.

Ef þörf þykir, getur ráðherra sett sérstakar reglur um slátrun, meðferð, mat og merkingu á kjöti, slátri, gærum og hausum, sem selt er innanlands eða til ákveðinna landa, eftir því hvaða kröfur eru gerðar í því efni.

9. gr.

Ráðherra skipar kjötmatsformann og 4 yfirkjötmatsmenn, og hafi hver yfirkjötmatsmaður ákveðið starfssvæði. Kjötmatsformaður hafi ekki ákveðið starfssvæði, enda skal hann hafa yfirumsjón með þeim atriðum í lögum þessum, er snerta verksemi yfirkjötmatsmanna, og samræma mat og flokkun á kjöti og innnyflum af sláturfénaði, samkvæmt reglugerðum, sem settar eru um þau efni í samræmi við 8. gr. laga þessara, á landinu öllu. Einnig skal hann, eftir því sem við verður komið, gera athugun á kjöti og öðrum sláturafurðum, sem fluttar eru á erlendan markað og til helztu sölustaða innanlands, og framkvæma yfirmat á þeim, ef þurfa þykir.

Kjötmatsformaður og yfirkjötmatsmenn skulu hafa góða þekkingu á kjöti og öðrum sláturafurðum og mikla reynslu í öllu því, er lýtur að meðferð og mati sláturafurða.

Ráðherra setur yfirkjötmatsmönnum starfsreglur og ákveður umdæmi þeirra og launakjör.

Ferðakostnað í þágu yfirmatsins skulu þeir fá greiddan samkvæmt reikningi, sem ráðuneytið úrskurðar.

Annan kostnað, sem af yfirmatinu leiðir, skal greiða úr ríkissjóði.

10. gr.

Lögreglustjóri skipar kjötmatsmenn, einn eða fleiri á hverjum sláturstað. Fer um tölu þeirra og val eftir tillögum yfirkjötmatsmanns.

Kjötmatsmenn skulu annast mat og flokkun á kjöti og slátri og gæta þess, að reglum um slátrun og sláturhús sé fylgt, einkum að því er varðar hreinlega og góða meðferð sláturafurða. Störf, skyldur og kaup kjötmatsmanna skal ákveðið með reglugerð, og greiða sláturleyfishafar, sem slátrun framkvæma, kaup kjötmatsmanna á hverjum stað.

11. gr.

Ekki mega yfirkjötmatsmenn eða kjötmatsmenn þiggja neina aukabóknun hjá þeim, sem kjötsölu annast, né heldur hafa með höndum sölu á kjöti utanlands eða innan, eða aðra milligöngu í því efni, sem þeir geta haft hagnað af.

Nú vanrækir yfirkjötmatsmaður starf sitt að dómi kjötmatsformanns, og er honum þá skylt að skjóta málinu án tafar til atvinnumálaráðuneytisins, sem fellir úrskurð í því.

Sýni kjötmatsmaður vanrækslu í starfi, beiti hlutdrægni við matið eða leysi það illa af hendi á einhvern hátt að dómi yfirkjötmatsmanns, er yfirkjötmatsmanni heimilt að víkja honum frá um stundarsakir, en tilkynna skal hann kjötmatsformanni og hlutaðeigandi lögreglustjóra samstundis þessa ráðstöfun, sem þá víkur hinum brotlega kjötmatsmanni endanlega frá störfum og skipar annan matsmann í hans stað.

12. gr.

Yfirdýralæknir eða heilbrigðisnefnd, sem í hlut á, getur fyrirskipað sérstaka lækni skoðun á kjöti og slátri, enda þótt það hafi áður hlotið lögboðna heilbrigðis skoðun og merkingu. Eins má fyrirskipa gæðamat á sláturafurðum, þótt það hafi áður farið fram.

Bæjar- eða sveitarfélag skal sjá fyrir fullnægjandi húsnæði til framangreindrar skoðunar á sláturafurðum gegn sanngjörnu gjaldi, er eigandi afurðanna greiðir, samkvæmt nánari fyrirmælum ráðuneytisins, að fengnum tillögum bæjar- eða sveitarfélags.

13. gr.

Ráðherra getur sett reglur, að fengnum tillögum heilbrigðisstjórnar og yfirdýralæknis, um útbúnað kjötbúða og annað, er lýtur að verzlun með sláturafurðir, og um það, hverjar vörur megi selja í kjötbúðum aðrar en þær, sem um ræðir í lögum þessum. Ráðherra getur einnig sett reglur, að fengnum tillögum heilbrigðisstjórnar og yfirdýralæknis, um atvinnurekstur við tilbúning matvæla úr sláturafurðum, svo sem pylsugerð, niðursuðu sláturafurða og annað því um líkt.

14. gr.

Nú flytur einhver eða lætur flytja út kjöt til sölu á erlendan markað eða til sölu innanlands án þess að gæta fyrirmæla laga þessara um læknisskoðun, merkingu, mat og flokkun, og varðar það sektum frá kr. 5000.00 til 100 000.00. Önnur brot gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum allt að kr. 50 000.00. Fara skal með mál út af brotum þessum að hætti opinberra mála.

Um refsingu fyrir brot kjötskoðunarlækna, yfirkjötmatsmanna og kjötmatsmanna gegn ákvæðum þessara laga fer sem um refsingu fyrir brot opinberra starfsmanna.

15. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 5 frá 22. febr. 1949, um kjötmát o. fl.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 50 29. marz 1961, um bryta og matreiðslumenn á farskipum og fiskiskipum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðsins „matreiðslumaður“ í upphafi 2. mgr. 2. gr. laganna komi: matsveinn.

Í stað orðsins „aðstoðarmatreiðslumaður“ í b-lið 2. mgr. 2. gr. komi: aðstoðarmatsveinn.

Í stað orðsins „matreiðslumaður“ í c-lið 2. gr. komi: matsveinn.